CEVAPLI KİTAPÇIK

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Puan	15	15	15	15	15	15	10	100

7 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Mesajın tonu · 15 puan

Grup ödevinde bir öğrenci arkadaşına “Sen zaten hiçbir işi yapmıyorsun!” der. Arkadaşı savunmaya geçer ve konuşma kesilir.

İletişimi zorlaştıran unsuru belirleyiniz. Aynı sorunu ben diliyle ifade eden bir cümle yazıp bunun olası etkisini açıklayınız.

Örnek yanıt

Genelleme ve suçlayıcı sen dili arkadaşın savunmaya geçmesini kolaylaştırmıştır. Görevimiz yetişmeyince kaygılanıyorum; hangi bölümü üstlenebileceğini birlikte konuşalım gibi bir ben dili cümlesi uygundur. Somut durumu ve ihtiyacı açıklamak suçlamayı azaltarak çözüm konuşmasını kolaylaştırır.

• Genelleme ve suçlayıcı sen dili arkadaşın savunmaya geçmesini kolaylaştırmıştır.

• Görevimiz yetişmeyince kaygılanıyorum; hangi bölümü üstlenebileceğini birlikte konuşalım gibi bir ben dili cümlesi uygundur.

• Somut durumu ve ihtiyacı açıklamak suçlamayı azaltarak çözüm konuşmasını kolaylaştırır.

Dikkat: Ben sözcüğü geçen her suçlayıcı cümleyi ben dili sanmak.

2. Dinlemek ve anlamak · 15 puan

Sınıf toplantısında Ada konuşurken sözünü kesenler olur. Başkan önce Ada’nın sözünü tamamlamasını sağlar, sonra “Doğru anladıysam…” diyerek görüşünü özetler.

Başkanın iki etkili iletişim davranışını belirtiniz. Özetlemenin yanlış anlamaları nasıl azaltabileceğini açıklayınız.

Örnek yanıt

Konuşanın sözünü kesmeden tamamlamasına fırsat vermiştir. Görüşü kendi sözleriyle özetleyerek etkin dinleme göstermiştir. Ada özetteki eksik veya yanlış kısmı düzeltebildiği için ortak anlam netleşir.

• Konuşanın sözünü kesmeden tamamlamasına fırsat vermiştir.

• Görüşü kendi sözleriyle özetleyerek etkin dinleme göstermiştir.

• Ada özetteki eksik veya yanlış kısmı düzeltebildiği için ortak anlam netleşir.

Dikkat: Dinlemeyi yalnız konuşmadan beklemekle sınırlamak.

3. Erişilebilir etkinlik · 15 puan

Okul gösterisinin yapılacağı salonun girişinde merdiven vardır. Tekerlekli sandalye kullanan öğrenci salona bağımsız girememektedir.

Sorunu bireyin yetersizliği yerine çevredeki engel açısından tanımlayınız. Kalıcı bir düzenleme ve karar sürecine öğrenciyi katmanın bir yararını yazınız.

Örnek yanıt

Engel, girişin tekerlekli sandalyeyle erişime uygun tasarlanmamasıdır. Standartlara uygun rampa/asansör veya erişilebilir başka giriş sağlanmalıdır. Öğrencinin görüşü gerçek kullanım ihtiyacını ve bağımsız katılımı gözetmeyi sağlar.

- Engel, girişin tekerlekli sandalyeyle erişime uygun tasarlanmamasıdır.
- Standartlara uygun rampa/asansör veya erişilebilir başka giriş sağlanmalıdır.
- Öğrencinin görüşü gerçek kullanım ihtiyacını ve bağımsız katılımı gözetmeyi sağlar.

Dikkat: Bir kişiyi taşımayı kalıcı erişilebilirliğin yerine koymak.

4. Herkes için yönerge · 15 puan

Etkinlik kuralları yalnız hoparlörden duyuruluyor. İşitme güçlüğü yaşayan bazı öğrenciler kuralları öğrenemiyor.

Fırsat eşitliğini artıracak iki sunum yolu öneriniz. Bu düzenlemenin neden ayrıcalık olmadığını açıklayınız.

Örnek yanıt

Kurallar yazılı olarak ekranda veya panoda sunulabilir. İşaret dili desteği ya da anlaşılır görsel işaretler sağlanabilir. Düzenleme, aynı bilgiye erişim engelini kaldırır; herkesin eşit katılımını amaçlar.

- Kurallar yazılı olarak ekranda veya panoda sunulabilir.
- İşaret dili desteği ya da anlaşılır görsel işaretler sağlanabilir.
- Düzenleme, aynı bilgiye erişim engelini kaldırır; herkesin eşit katılımını amaçlar.

Dikkat: Herkese aynı kanalı kullanmayı her zaman eşit fırsat sanmak.

5. Millî mesele ve dayanışma · 15 puan

Millî Mücadele sırasında cepheye malzeme ulaştırmak için halkın farklı kesimleri taşıma, üretim ve yardım toplama işlerine katılmıştır. Bu özet belirli bir kişinin hatırasından alıntı değildir.

Verilen katkılardan iki farklı tutum/davranış çıkarınız. Bunların ortak mücadeleye nasıl hizmet ettiğini açıklayınız.

Örnek yanıt

Taşıma ve üretime katılma fedakârlık ve sorumluluk üstlenmeyi gösterir. Yardım toplama, farklı kesimler arasında dayanışmayı gösterir. Bu katkılar malzeme ihtiyacının karşılanmasını sağlayarak ortak bağımsızlık mücadelesini desteklemiştir.

- Taşıma ve üretime katılma fedakârlık ve sorumluluk üstlenmeyi gösterir.
- Yardım toplama, farklı kesimler arasında dayanışmayı gösterir.
- Bu katkılar malzeme ihtiyacının karşılanmasını sağlayarak ortak bağımsızlık mücadelesini desteklemiştir.

Dikkat: Mücadeleye katkıyı yalnız cephede savaşmakla sınırlandırmak.

6. Ortak varlıkları korumak · 15 puan

Millî kültür mirasını koruma kampanyasında öğrenciler doğru bilgi içeren bir sergi hazırlıyor; eserlere zarar veren davranışları ilgili görevlilere bildiriyor.

Bu davranışların gösterdiği iki tutumu yazınız. Tepki gösterirken doğru bilgi kullanmanın neden önemli olduğunu açıklayınız.

Örnek yanıt

Sergi hazırlamak ortak kültür mirasına sahip çıkma bilincini gösterir. Zararı yetkili görevlilere bildirmek sorumlu ve kurallara uygun katılımı gösterir. Doğru bilgi, asılsız suçlamayı önler ve ortak değerleri koruma çabasını güvenilir kılar.

- Sergi hazırlamak ortak kültür mirasına sahip çıkma bilincini gösterir.
- Zararı yetkili görevlilere bildirmek sorumlu ve kurallara uygun katılımı gösterir.
- Doğru bilgi, asılsız suçlamayı önler ve ortak değerleri koruma çabasını güvenilir kılar.

Dikkat: Millî duyarlılığı doğrulanmamış iddiaları yayma gerekçesi saymak.

7. Uzak atölye · 10 puan

Yerel bir el sanatları atölyesi ürünlerini çevrim içi olarak farklı ülkelere satmaya başladı. Sipariş arttı, fakat ulaşım maliyeti ve başka ülkelerdeki benzer ürünlerle rekabet de arttı.

Küreselleşmenin bu atölyeye bir fırsatını ve bir güçlüğünü yazınız. İki sonucu da metindeki veriye dayandırınız.

Örnek yanıt

Farklı ülkelerdeki müşterilere ulaşmak pazarın ve siparişlerin büyümesi fırsatını doğurmuştur. Uzak taşımacılık maliyeti veya uluslararası benzer ürünlerle rekabet güçlük oluşturmuştur.

- Farklı ülkelerdeki müşterilere ulaşmak pazarın ve siparişlerin büyümesi fırsatını doğurmuştur.
- Uzak taşımacılık maliyeti veya uluslararası benzer ürünlerle rekabet güçlük oluşturmuştur.

Dikkat: Küreselleşmenin herkes için yalnız olumlu veya yalnız olumsuz sonucu olduğunu düşünmek.